

İRŞAD DERGİSİ

"TECEDDÜD"

İÇİNDEKİLER

- 1 Sağlığında Güzeldin, Ölümünde de Güzelsin / Aynur ŞEKEROĞLU
- 5 Yeniden Başlamanın Nübüvvetçisi Hicret / Hisnanur TÜRE
- 8 Kelam ve Kılıçların Efendisi: Abdullah İbn Reveha
Radiyallâhu Anh / Beyza ASLAN
- 10 Bülbülün Feryadı / Leyla Tuba TOPTAŞ
- 12 Tefsir Köşesi: Bir Ayet Bin Hikmet / Büşra AY
- 15 Büyüklerden Bir Büyük: İmam-ı Tirmizi / Yeliz ÇELİK
- 16 Çocuklara Yeniden Denemeyi Öğretmek,
Vazgeçmeyen Çocuklar Yetiştirmek / Hümeysra SEVİNÇ YILDIZ
- 18 Arkasına Bakanlar Önünü Göremezler / Derya BAŞDAĞ
- 19 Yeni'den / İlgin CENGİZ
- 20 Duaların Ahengi / Kamile Sevgi DALDAL
- 23 Aşağı Yukarı Kodlama Etkinliği / Ayşegül SÜKÜT
- 24 Neşru Neva / Elif ASLAN

YAZI İŞLERİ

- GÜLAY CİNDORUK
- HATİCE TÜRK
- EMİNE NUR ÖZCAN

EDİTÖRLER

- GÖZDE GÜVEN ASLAN
- GÜLAY CİNDORUK
- HATİCE TÜRK

GRAFİK TASARIM

- MERVE KÖSE
- BEHİYE KOCA
- ASLI ÖREN PÜRÇEK
- NİHAL DİYAROĞLU
- AYŞE BETÜL ŞAHİN
- HATİCE KÜBRA ŞENER

İLETİŞİM: • irsadder@gmail.com • [irsaddergisi](http://irsaddergisi.com) • irsaddergisi.com

SAĞLIĞINDA GÜZELDİN, ÖLÜMÜNDE DE GÜZELSİN

Hız. Ebubekir (radiyallahu anı) İslamiyet'i ilk kabul edenlerden..

Çok eskiden beri hayır yaptığı, yüzü ve ahlâkı güzel olduğu, ya da soyunda ayıplanacak bir husus bulunmadığı; bununla birlikte Hız.Peygamber (Sallallahu aleyhi ve sellem) 'in, "Sen Allah (Celle Celaluhu)'nun cehennemden âzat ettiği kimsesin" şeklindeki iltifatına mazhar¹ olduğu için 'Atık' diye anıldığı rivayet edilen sahâbedir.

Kendisi Müslüman olmadan önce de Peygamberimizin (Sallallahu aleyhi ve sellem) en samimi dostuydu. Şeref ve mevkî sahibi, zengin , hemşerileri tarafından sevilip sayılan bir kimseydi. Onun vasıtasıyla Osman b. Affân , Zübeyr Abdurrahmân b. Avf, Sâd b. Ebî Vakkâs , Talha b. Ubeydullâh , Abdullah İbn-i Mes'ud, Süheyb-i Rûmî (radiyallahu anhum) gibi sahâbîler İslâmiyeti kabul ettiler. Ayrıca O, İslâm'ı kabul eden Hız.Bilâl, Ebû Fûkeyhe gibi köleler ile Nehdiyye , Lübeyne ,Zinnîre (radiyallahu anhum) gibi cariyeleri, efendilerinden satın alarak hürriyetlerine kavuşturmuş, sermayesinin önemli bir kısmını bu uğurda ve İslâm'a hizmet yolunda harcamıştı.

İslâmiyet'in yayılmasıyla Kureyşlilerin inananlara cefa ve eziyetleri artırdığı dönemde Hız.Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Medinelilerden Akabe mevkinde aldığı biatler üzerine ashabını birer ikişer Medine'ye gönderdi. Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem), Allah(Celle celaluhu)'dan kendisi için hicret iznini beklerken, Hız.Ebubekir (radiyallahu anı) hicret etmek için müsaade istediğinde Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem); " Acele etme. Allah sana bir yol arkadaşını verecektir" demesi üzerine Hız. Peygamber'in (Sallallahu aleyhi ve sellem) hicret yolculuğunda yol arkadaşısı oldu.

Hazret Ebubekir (radiyallahu anh) Medine'ye geldikten sonra Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem) ona mescid yakınında bir ev verdi ve oraya taşındı. O, Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem) ile birlikte bütün savaşlara katıldı. Uhud Savaşı'nın en şiddetli anında Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem)'in yanında bulundu.

Tebuk Gazvesi'nde malının tamamını bağışlayan Hz. Ebubekir'e (Radiyallahu anh) Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem) tarafından siyah büyük bir sancak verilmişti.³

Hicretin 9. Yılında Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem) tarafından hac emîri olarak görevlendirilmiş, 300 sahabî ile birlikte Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem)'in öğrettiği gibi hac görevini yerine getirmişti. Hicretin 10. Yılında ise Vedâ Haccı'nda Resûlullah (Sallallahu aleyhi ve sellem)'in yanında yer aldı.

Hicretin 11. Yıl Safer ayında Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem) hastalandı. Hastalığı ağır geçmesine rağmen bir müddet daha ashabına namaz kıldirmaya devam etti. Bir gün minbere çıkıp "Allah kulunu dünyaya ile kendisine kavuşmak arasında serbest kıldı ve kulu da ona kavuşmayı tercih etti" buyurdu. Söz konusu kulun Hz. Peygamber (Sallallahu aleyhi ve sellem) olduğunu anlayan Hz. Ebubekir (Radiyallahu anh) "Anam babam sana fedâ olsun, Ya Rasulallah!" diyerek ağlamaya başladı. Hz. Peygamber (Sallallahu aleyhi ve sellem) onu sakinleştirdi ve kendisinden memnun olduğunu söyledi. Ensar ve muhacirleri karşılıklı fedakârlıklarını ve faziletlerini hatırlatarak birlikte hareket etmeleri konusunda nasihatte bulundu.

Vefatının yaklaştığı hastalığının son günlerinde imamet görevini Hz. Ebubekir (Radiyallahu anh)'a verdi. Kendini iyi hissettiği vakitte çıkar, Hz. Ebubekir (Radiyallahu anh)'in arkasında namaz kılardı.

Vefat edeceği gün sabah namazından sonra Rasulullah'ın (Sallallahu aleyhi vesellem) iyileştiğini görün Hz. Ebubekir(Radiyallahu anh), Medine yakınlarındaki evine gitmek üzere izin istedi. Hz. Ebubekir(Radiyallahu anh)'ın ayrılışından sonra hastalığı artan Hz.Peygamber (Salallahu aleyhi ve sellem) ,13 Rebiulevvel /632'de Hz. Âişe'nin kucağında vefat etti...

Acı haberi duyanlar vurulmuşa döndü. Durumdan haberdar olan Hz. Ebubekir(Radiyallahu anh) doğruca peygamberimizin başına geldi, yüzündeki örtüyü kaldırıp öptü ve "Anam babam sana feda olsun ey Allah'ın Rasulu!

SAĞLIĞINDA GÜZELDİN, ÖLÜMÜNDE DE GÜZELSİN." dedi.

Medine'nin üstünü derin bir matem havası kapladı. Bir kısım insanlar Hz. Peygamber (Sallallahu aleyhi ve sellem)'in öldüğüne inanmak istemiyordu. Bunların başında Hz. Ömer (Radiyallahu Anh) gelmekteydi.

Hz. Ömer:

"-Her kim Muhammed(Sallallahu aleyhi ve sellem) öldü derse, onun boynunu vururum dedi.

O esnada telaş içinde olan Hz.Ömer ve diğer ashabı (Radiyallahu anhum) toparlayarak sakinleştirici bir konuşma yapan Hz. Ebubekir(Radiyallahu anh) şöyle dedi:

-“Ey insanlar! Her kim Muhammed’e tapıyorsa, Muhammed ölmüştür. Her kim Allah’a tapıyorsa, Allah bâkidir. ” Sonra şu ayeti okudu:

"Muhammed ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür veya öldürülürse gerisin geriye mi döneceksiniz? Kim gerisin geri dönerse Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah şükredenleri mükafatlandıracaktır."

Sevgili peygamberimiz (Sallallahu aleyhi ve sellem), yalnızca geride kalan ayrılık acısıyla perişan olan ashabi için değil, bütün insanlığa son derece değerli iki miras bıraktı: Kur'an ve Sünnet. İnsanlar bu iki mirasa değer verip sarıldıkça, düştükleri yerden kalktı; yaralarını onunla sardı; yine, yeniden bu yola revân oldular. Bu iki mirasa değer verip yükselterek, insanlar için şifa ve ışık kaynağı oldular.

Aynur Şekeroğlu

YENİDEN BAŞLAMANIN NÜBÜVVETÇESİ: HİCRET

“...Ben, Rabbime hicret edeceğim...” (Ankebut Suresi, 26. Ayet-i Kerime)

Abdullah b. Amr’dan nakledildiğine göre, Hz. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Müslüman, elinden ve dilinden Müslümanların selâmette olduğu (zarar görmediği) kimsedir. Muhacir de Allah’ın yasakladığını terk eden kimsedir.” (Buhârî, Îmân, 4)

Konumuz “teceddüd” yani yeniden başlamak, yenilenmek, tazelenmek. Yeniden başlamanın nübüvvetçesinin bir veçhesi de hicret. Hicrete ayet ve hadisler eşliğinde bakacağımız yazımıza hoş geldiniz.

- Arapça hcr fiili "bir yerden ayrıldı, göçtü" manasına geliyor.
- Hicret: Bir yerden başka yere göç etme.
- Hicran: Ayrılık acısı.
- Muhacir: Göç eden, göçmen.
- Tehcir: Göç ettirme, göçe zorlama.
- Hicri: Hz. Muhammed’in Mekke’den Medîne’ye göçünü başlangıç kabul eden tarih.

Hz. Hacer annemizin ismi de buradan geliyor. O da her şeyi bırakıp razılıkla çölün ortasında kalmıştı.

“Şüphesiz ki iman edenlere, Allah yolunda *hicret* edip cihad edenlere gelince, işte onlar, Allah'ın rahmetini umarlar. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.” (Bakara Suresi, 218. Ayet-i Kerime)

“Rableri onlara şu karşılığı verdi: "Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden hiçbir çalışanın amelini zayi etmeyeceğim. Sizler birbirinizdensiniz. Göç edenler, yurtlarından çıkarılanlar, yolumda eziyet edilenler, savaşanlar ve öldürülenler... Onların günahlarını elbette örteceğim ve Allah katından bir mükafat olmak üzere, onları altından ırmaklar akan cennetlere de koyacağım. En güzel mükafat Allah katındadır.” (Âl-i İmrân Suresi 195. Ayet-i Kerime)

“Onlar, küfür işledikleri gibi, sizin de küfür işleyip kendileriyle bir olmanızı arzu ettiler. Onun için, onlar Allah yolunda hicret edinceye kadar içlerinden dost edinmeyin. Eğer bundan yüz çevirirlerse onları yakalayın ve bulduğunuz yerde öldürün; onlardan ne bir dost ne de bir yardımcı edinmeyin.” (Nisa Suresi, 89. Ayet-i Kerime)

Hicret edenlerin dostları hicret edenlerdir. Hicret edenleri, hicret edenler anlar. Hicret edenler Medine’de birbirini bulur...

"Melekler, kendilerine zulmeden kişilerin canlarını aldıklarında, onlara, "Ne işte idiniz?" derler. Onlar da: "Biz yeryüzünde zayıf kimselerdik." derler. Melekler: "Allah'ın yeryüzü geniş değil miydi, siz de orada hicret etseydiniz ya?" derler. İşte bunların varacakları yer cehennemdir. O ne kötü gidiş yeridir. Ancak gerçekten aciz ve zayıf olan, çaresiz kalan ve hicret etmeye yol bulamayan erkekler, kadınlar ve çocuklar hariç... Umulur ki, Allah bu kimseleri affeder. Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır. **Her kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidecek çok yer de bulur, genişlik de bulur.** Her kim Allah'a ve Peygamberine hicret etmek maksadıyla evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse, kuşkusuz onun mükafatı Allah'a düşer. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir." (Nisa Suresi, 97-100)

"Gerçekten de iman edip hicret eden, mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad veren, onları barındırıp yardım edenler, işte bunlar birbirlerinin dostlarıdır. İman ettiği halde henüz hicret etmemiş olanlar, hicret edinceye kadar onlar üzerinde herhangi bir velayet hakkınız yoktur. Bununla beraber dinde sizden yardım isterlerse, sizinle arasında antlaşma bulunanlar aleyhine bir durum olmadıkça, onlara yardım etmeniz de üzerinize borçtur. Allah bütün yaptıklarınızı görüp duruyor." (Enfal Suresi, 72. Ayet-i Kerime)

"O kimseler ki, iman ettiler, hicret ettiler ve Allah yolunda cihada katıldılar, bir kısımları da onları barındırıp yer, yurt sahibi yaptılar ve yardıma koştular, işte bunlar hakkıyla mümin olanlardır. Bunlara bir mağfaret ve cömertçe bir rızık vardır. Daha sonradan hicret edip sizinle beraber savaşa katılanlar da sizdendirler. Bir de akraba olanlar, Allah'ın kitabına göre, birbirlerine daha yakındırlar. Şüphe yok ki, Allah her şeyi bilir." (Enfal Suresi, 74-75)

Ensar ve Muhacir hakkıyla mümin olanlardır.

"İman edip de hicret edip, mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda cihad edenler, katında en büyük dereceye sahiptirler. İşte bunlar murada ermiş olan mutlu kullardır." (Tevbe Suresi, 20. Ayet-i Kerime)

"Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenlere gelince, biz dünyada mutlaka onları güzel bir yere yerleştiririz. Halbuki bilirlerse ahiretin mükafatı elbette daha büyüktür." (Nahl Suresi, 41. Ayet-i Kerime)

"Sonra şüphesiz Rabbin, eziyet edildikten sonra hicret eden, sonra cihad eden ve sabreden kimselerin yardımcısıdır. Bunlardan sonra Rabbin elbette çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir." (Nahl Suresi, 110. Ayet-i Kerime)

"Allah yolunda hicret edip de sonra öldürülmüş veya ölmüş olanlara gelince, elbette Allah, onları güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır. Çünkü Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır." (Hac Suresi, 58. Ayet-i Kerime)

Cenab-ı Hakk'ın, hicret etmeyi ve cihad etmeyi birlikte kullandığı Ayet-i Kerimeler var. Muhacir Allah'ın yasakladığını terk eden kimsedir ve en büyük cihad da nefislerdir .

“İçinizden faziletli ve servet sahibi kimseler akrabaya, yoksullara, Allah yolunda göç edenlere (mallarından) vermeyeceklerine yemin etmesinler; bağışlasınlar, feragat göstereyinler. Allah'ın sizi bağışlamasını arzulamaz mısınız? Allah çok bağışlayandır, çok merhametlidir.” (Nur Suresi, 22. Ayet-i Kerime)

“Onlardan (muhacirlerden) önce o yurda (Medine'ye) yerleşmiş ve imanı da gönüllerine yerleştirmiş olanlar, hicret edenleri severler. Onlara verilenlerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık duymazlar. Kendileri son derece ihtiyaç içinde bulunsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden, hırsından korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.” (Haşr Suresi, 9. Ayet-i Kerime)

Muâviye'nin işittiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: *“Tevbe sona ermedikçe hicret de sona ermez. Güneş battığı yerden doğmadıkça da tevbe sona ermez.” (Ebû Dâvûd, Cihâd, 2)*

Hiz. Ömer'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Ameller niyete göredir. Herkese ancak niyet ettiği şey vardır. Kimin hicreti Allah'a ve Resûlü'ne yönelikse onun hicreti Allah'a ve Resûlü'nedir. Kimin de hicreti elde edeceği bir dünyalık veya evleneceği bir kadından dolayı ise onun hicreti, hicret ettiği şeydir.” (Buhârî, Îmân, 41)

Amr b. Mâlik el-Cenbî anlatıyor:

“Fedâle b. Ubeyd'den duyduğuma göre o, Resûlullah'ı sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyururken işitmiş: ‘Bana iman edip Müslüman olan ve hicret edene cennetin kıyılarından ve ortasından birer ev verileceğine ben kefilim. Ve yine, bana inanıp Müslüman olan ve Allah yolunda cihad edene de cennetin kıyılarından, ortasından ve en üst derecesinden birer ev verileceğine ben kefilim. Kim böyle yaparsa elde etmedik bir hayır, kaçınmadık bir şer de bırakmamış olur. Nerede ölürse ölsün fark etmez.’” (Nesâî, Cihâd, 19)

Ben Şeyhim hariç şerh okumayı pek sevmiyorum. Önce kendim biraz tefekkür etmek istiyorum, o ayet-i kerimenin, o hadis-i şerifin içinde uçsuz bucaksız alemlere dalmak istiyorum. Bu yüzdendir ki yazıma sırasıyla eklediğim ayet ve hadisler pek açıklama yapmadım. İsterim ki okurken bir hayal kurun, bir yenisini daha okudukça, coştukça coşun. Bir ayet-i kerimeye ya da hadis-i şerife nereden bakarsanız oradan derya denizler, ummanlar açılır. 17 ayet-i kerime ve 5 hadis-i şerife hicret açısından bakarken Rabbim daim hayretimizi arttırsın.

Hicri Şevval 1447...

Hüsnanur TÜRE

KELAM VE KILIÇLARIN EFENDİSİ: ABDULLAH İBN REVAHA RADIYALLÂHU ANH

Medine'nin tozlu sokaklarında yankılanan bir ses vardı; hem düşmanın kalbine korku salan hem de müminlerin gönlüne inşirah veren... Bu ses, Uhud'un, Bedir'in ve Hendek'in gözü kara yiğidi, Resûlullah sallâllâhu aleyhi ve sellem hazretlerinin dizinin dibinden ayrılmayan şairi Abdullah ibn Revaha radiyallâhu anh'a aitti. O, daha Mekke döneminde İkinci Akabe Biatı'nda o nurlu elleri tutarak Medine'nin on iki temsilcisinden (nakib) biri seçilme şerefine erişmişti. Hicretten sonra Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem onu, ashabın büyüklerinden Mikdâd bin Amr ile kardeş ilan etmiş; böylece o, kalbini İslam'ın o sarsılmaz kardeşlik bağıyla mühürlemişti. Sadece bir şair değil, aynı zamanda Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem'in en mahrem sırlarına şahitlik eden bir vahiy katibiydi; inen ayetleri satırlara dökerken kendi ruhu da o ilahi kelamla ilmik ilmik şekilleniyordu.

Kur'an-ı Kerim'de şairleri yeren Şuara Suresi'nin ayetleri nazil olduğunda, Abdullah radiyallâhu anh "Ben helak oldum!" diyerek hıçkırıklara boğulmuş, büyük bir hüzne gark olmuştu. Ta ki peşinden *"Ancak iman edip salih amel işleyenler ve Allah'ı çokça zikredenler müstesna"* ayeti inene kadar... Bu ilahi istisna onun yüreğine su serpmiş, o günden sonra kalemini ve kelamını tamamen Hakk'ın yoluna adamıştı. Müşrikler dilleriyle zehir saçarken o, şiirlerini bir kalkan gibi Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem'in önüne gererdi. Kelimeleri öyle tesirli, mısraları öyle heybetliydi ki; Fahr-i Kainat sallâllâhu aleyhi ve sellem efendimiz onun için, *"Bu sözler, düşmana ok darbesinden daha ağırdır"* buyurmuştu. Tıpkı Ukkâşe hazretlerinin o kutlu mührü öperek cennet müjdesine nail olması gibi, Abdullah radiyallâhu anh da Bedir zaferini Medine'ye müjdeleyen o gür sesiyle nurlu gönüllerde sarsılmaz bir yer edinmişti.

O, zikir meclislerine aşık bir dervişti. Yolda karşılaştığı sahabilere ellerini uzatır, *"Geliniz, oturup bir saat Rabbimize iman edelim, O'nu zikrederim"* diyerek onları muhabbete davet ederdi. Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem onun bu tertemiz niyetini duyduğunda: *"Allah, Abdullah ibn Revaha'ya rahmet etsin; o, meleklerin bile imrenerek izlediği zikir meclislerini çok sever"* buyurarak onu taltif etmişti. Bir keresinde Abdullah radiyallâhu anh mescide doğru giderken, Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem'in içeridekilere *"Oturun!"* buyurduğunu işitince, sırf o emre muhalefet etmemek için mescidin kapısında, daha içeri girmeden sokak ortasında olduğu yere çökmüştü. Onun bu eşsiz itaatini gören Peygamber Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem, *"Allah Teâlâ senin Allah'a ve Resulü'ne olan bu itaatini artırsın"* diyerek ona özel bir dua etmişti.

Onun hayatı tam bir zühd tablosuydu; dünya malı onun nazarında bir gölgelikten farksızdı. Hayber'in fethinden sonra mahsulün taksimi gibi hassas bir görevde Yahudiler ona rüşvet teklif edip paylarını artırmasını istediklerinde; *"Siz benim için yeryüzünün en sevimsiz topluluğusunuz ama bu, size adaletsiz davranmama asla sebep olmaz"* diyerek İslam'ın adalet sancağını en yükseğe dikmişti.

Vakit Mute Savaşı'na geldiğinde, Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem onu ordunun üç büyük komutanından biri olarak tayin etti. Medine'den ayrılırken gözleri yaşlıydı; ama bu gözyaşı dünyaya olan bir hevesin değil, "İçinizden oraya (Sırat'a) uğramayacak hiç kimse yoktur" ayetinin ağırlığı altındaki o ince sızının sessiz çığlığıydı.

Mute Meydanı'nda şehadet sancağı elden ele geçip sıra ona geldiğinde, nefsiyle o meşhur ve son hesabını kesti. Bir anlık beşeri tereddüdü kalbinden söküp atarak kendi ruhuna, "Ey nefsim! Eğer şimdi öldürülmezsen, zaten öleceksin. İşte ölüm havuzu, içine girmeye hazır ol!" diyerek atını şehidanın arasına sürdü.

O gün Medine'de mahzun olan Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem, ashabına onun şehadetini haber verirken mübarek gözlerinden yaşlar süzülüyor ve: "Onlar cennette altın tahtlar üzerinde bana gösterildi" müjdesini veriyordu. Bugün bizlere kalan, sadece bir şairin mısraları değil, bir davanın hem kalemle, hem adaletle, hem de canla nasıl savunulacağının tertemiz destanıdır. Rabbim bizleri, Abdullah ibn Revaha radiyallâhu anh'ın o sarsılmaz imanı, zühdü ve Peygamber sallâllâhu aleyhi ve sellem sevdasıyla bir ömür sabit kılsın.

Beyza ASLAN

Kaynakça:

İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-Gâbe fî Ma'rifeti's-Sahâbe, (Abdullah b. Revâha Maddesi). İbn Hacer el-Askalânî, el-İsâbe fî Temyizi's-Sahâbe.

TDV İslâm Ansiklopedisi, "Abdullah b. Revâha" Maddesi, Cilt 1, İstanbul. Müslim, Fezâilü's-Sahâbe.

Tirmizî, Sünen, (Menâkıb Bölümü).

Ahmed b. Hanbel, el-Müsned.

Vâkıdî, Kitâbü'l-Megâzî.

İbn Hişâm, es-Sîretü'n-Nebeviyye.

BÜLBÜLÜN FERYADI

Seher vaktinin ıssız karanlıklarına gizlenmiş bir küçük yürek, titredi ürpererek konduğu viranede açarken gözlerini. Beş yüz yıllık bir tekkenin hâmuşanını yurt tutmuştu tutmasına ama yurdu artık ne ocağı tüten bir yuva ne de ona kol kanat geren bir vatandı. Hazirenin kuytuluklarında solurken ayazın tüm soğukluğunu; ürperdi solmuş, dökülmüş tüyleri karanlık gecenin sabahına yürürken bir kez daha tek tek. Yaslanırken hamuşandaki yedinci kabrin başına, inledi bitap ve kederle sararan sızısıyla baş başa. Açmasını beklediği gül dalına konarken aynı güle konduğunu sanıyordu hep. Oysa her sabah biraz daha kısılrken sesi, solarken nameleri hissediyordu ne gül çünkü güldü ne de bülbül çünkü bülbül. Gecedan kalan suskunluğu sabahın ilk ışığında ince bir sızıya dönüşürken, her ötüşte kalbinden kopan eski bir parça dökülüyor, yerine adı konulmamış yeni bir hâl doğuyordu.

Bir gün sesi kesildi; ne tespih gibi dizilen ötüşler kaldı ne de alıştığı o tanıdık nağme... Gülün kokusu değişmemişti ama hem hamuşan, hem tekkenin yüzlerce yıllık coşkuyla dolup boşalan nice güllerle donalı, nice nağmeyle çınlayan ve nice gönle dem vuran avlusu viraneydi artık. O sessizlikte anladı işte! Gülün kokusu değişmemişti ama onu duyan kalp artık eskisi değildi. Belki de teceddüt, her gün aynı dala konup aynı güle bakarken, bülbülün yeniden öğrenmesiydi sevmeyi; düşe kalka, susa konuşa, kırılıp çoğala...Çünkü aşk, aynı gülü değil, her sabah yeniden açan bir kalbi isterdi. Bu çaresizlikle yastayken böğrünü yasladığı yedinci kabirdeki Fakih dostuna sarıldı yine. Zira şimdi çınlarken orada zikrullahın tınısı, susmuyordu ötelerde susmuşlar. Yerin üstü dönerken viraneye yerin altında devam ediyordu "hu hu" lar...Binlerce yıllık maziye dayanan dostuna sundu bülbül gözyaşlarını.

Fakih dost, toprağa süzülen gözyaşlarını avuçlarken bülbülün, tatlı bir istihzayla kucakladı dostunu. Arka bahçenin ıssız kuraklığına çekerken bülbülü "Allahhhh" dedi Fakiullah hazreti. Burada nice közler demledi demlenen gönülleri kaynayan dervişlerin çayını. Burada mazide eski bir ocak kaynatırdı senin bağrın gibi közlenen demliği. Gündüz çorba akşam çay tam da buradan yayardı dervişlerin yanmış bağrılarına şifa olan dumanı. Yüzlerce yıl sönmedi bu ocağın firakı. Duyma şimdi sen sönmüş gecenin karanlığında meyus kapılar ardına saklanan gözyaşlarını. Kulak ver dinle de hamuşanda dem tutan zikrullahı. Yerin üstünde sönse de yıldızlar kabirler ses verir duyan gönüllülere fısıldarken müjdeyi.

Bülbül, kulak kabarttı hamuşandaki zikrullah. Günler geceler boyu ağlarken bu kabir taşının yamacındaki gül dalında firakla duydu ansızın arşa uzanan namedeki esmayı. Ağlamaktan göz pınarları kurumuş minik gözlerini araladığında birinci kabirdeki Şeyh Efendi'nin omuzunda buldu kendini. Birinci kabirden itibaren yeniden kurulan halakayı fark etti aralarken ağlamaktan cûş olan gözlerini. Süzüldü halaka bir anda dışarıda bekleyen tek kabrin etrafına. Tek kabirdeki zatı muhterem okurken gûlbengi Allah Allah nidaları karıştı arşa an ötede vururken kudümün tokmağı ruha.

Hamuşandan sıyrılan halaka vasil oldu semahanede yürekleri kavrulmuş dervişana. Post boş gözüküyordu ama sadece bülbül göremiyordu postun sahibinin arşı aladan halakaya uzattığı aşkullah ipini. Ağladı inledi kırmızı postun yamacında bülbül küçücük yüreğinin feryatları karışırken neyin sesine. Ney mi inliyordu bülbül mü anlaşıl mazken ötede yayıldı bir koku gülden mi posttan mı olduğu bilinmeyen bir nevada. Bülbül figan ederken hem sesi hem tüyleri bir bir yitiyordu. Yıllar yılı hamuşanın gölgesinde şimalindeki kırmızı posttan cihana yayılan nefesin şiarıyla şakıyordu en güzel namelerini. Oysa şimdi gül hep aynı güldü ama solup da yaprak döken bülbülün teni idi.

Uçma vakti gelse de artık ne gam! Ne gökyüzünde kalmıştı bir yıldız ne de rayihasıyla başını döndüren gülden bir dirhem avuntu. Nasıl da bilememişti her gece dizinin dibinde sularken gönlünü batan her dikenle şimdi yeniden yeniden doğan güneşte kaybetmişti zikrini. Neyler susmuş, çarklar durmuş içindeki fasıl bir başka hüzzam ile fısıldamıştı hasreti. Firakîn azli 'bir teceddüd romanı' yazsa da görünmez zincirlere vurulu kanatları uçmaya bitap düşmüştü. Tutunduğu dal kururken ince ince sızdan, "hu" deyip yardı gök kubbeyi 'Yara'dan. Her yarasına vasleden bir hu ile soyunurken nümayiş, bir anka nefesi bürüdü her yaradan gül tüten dumanı ile durmadan. Yeniden, yeniden ve dahası yeniden sızdı ince ince iliklerinde biriken. Fakih dostu uzattı gök kubbeden uzanan ilmeği. Tutundu artık aralanan perdeden izlediği maşuğunda gölgeyi. Gölge uzanırken an be an kırmızı posttaki yerine, utanıp kahroldu görmediği her gece boş sandığı makamda ağladığı vehmine. Huuuuuuu diye inlerken mitribanın yarası, açıldı perde göründü her dem hiç bitmeyen, gitmeyen ve yitmeyen maşuğunun siması. Nasıl da mahcup nasıl da üzgün konuverdi huzura. Damladı üç damlacık postun hiç boş kalmayan kan kırmızı burcuna. Maşuğu hep orada idi de aşığı hep zindanda pranga! Pranga da zindan da kendi gönlünde olunca, göremeyip hüsrana ağlamıştı yıllarca. Bir yudum tebessüm dolar iken bağrına sildi gözyaşını maşuğunun dudağından akan "hay" ile. Artık gül olmasa ne gam! Dirildi anka ile şahlanan kanadında bir selam. "Hak" deyu kanat çırpıp ötelere konarken soldu gül uçtu bülbül bir Kevser ırmağından kana kana içip doyunca....

TEFSİR KÖŞESİ: BİR AYET BİN HİKMET

*“Bunun üzerine
biz nice yıllar
mağarada
onların
kulaklarına
vurduk.
(Kehf/11)”*

TEFSİRİ: Ashab-ı Kehf ile alakalı. Buradaki kulaklarına vurduk,onlara ses verdik. Onlara hitap ettik. Onlar normalde aslında uykudalar, ama uykuda olmalarına rağmen biz onlara kulaklarına vurduk; biz onlara hitap ettik. Şimdi başka bir şeye girmemiz lazım burada: Ashab-ı Kehf ne yaptı? Zalim bir kâfirden mağaraya saklandılar ve mağarada durdular. Aslında gerçek iman eden, imanın hakikatine ulaşan insanlar mağara hayatı yaşar. Onları anlayacak, onları dinleyecek, onları bu noktada bilecek hiç kimse yoktur.Hakikate eren insan, Ashab-ı Kehf gibi manevi olarak mağarada yaşar.O,mağara hayatı yaşıyordur. Çünkü onu anlayacak, onu dinleyecek, onu hissedecek hiç kimseleri yoktur.Bunlar 7 kişilerdi. 7 tane kutuptu bunlar. Ve gittiler mağaraya durdular. Zahiren de mağarada yaşadılar mı? Evet. Aynen manen de o 7 tane kutup mağara hayatı yaşar ve Cenâb-ı Hak onların kulaklarına duyurur, ilham eder. Onların kulaklarına vahyeder. Kulaklarına vurması demek o. Onların dünyaya gözleri kapalıdır. Dünyaya gözleri kapalıdır, maneviolaragözüaçıktırda... Dünyaya gözleri kapalıdır. Allah onların ne ihtiyacı varsa, nesi varsa, onlara gerekli olan ilmi kulaklarına üfler. Kulaklarına söyler. Burada kulaklarına vurduk derken, Ashab-ı Kehf olarak algılasak, bunu Cenâb-ı Hakk'ın mağarada yaşayan kulları hiçbir zaman eksik değildir.O zaman 7 tane kutbu o mağara hayatını yaşar. Hatta bunların bir kısmı zahiren de yaşamış.Ahmed el Bedevi hazretleri 63'ten sonra girmiş çukurun içerisine. Demişti Allah rasulü (sav) 63 yıl dünyada kaldı. Benim için bundan sonra yaşamak caiz değildir demiş, mağaraya girmiş, kendine bir mağara yapmış neden?

O insanların Kuran ve sünnetten uzaklaşması, insanların heva ve hevesleri, insanların böyle kendince kendisini bir şey zannetmeleri artık belli bir noktadan sonra mağara hayatına döndürmüş. Aynı şekilde Ahmed Yesevi de aynı yapmış. 63'ten sonra o da mağaraya girmiş. Sonuç itibarıyla onlar mağara hayatını önemsediklerinden veyahut ta şey yaptıklarından değil ama onlar o dünyanın kirliliğinden, insanların kirliliğinden artık gına gelmiş, oturmuşlar mağaranın içerisine. Benim yolum değil bu, ben onu yol olarak görmem, yok. Asıl mağarayı yaşarken yaşayacaksın. İnsanlar sana zulmedecekler, insanlar sana aynı şekilde sen Hakkı anlatacaksın, Hakkı anlattığın için sistem de sana zulmedecek, insanlar da sana zulmedecek, hakkında iftiralar olacak, dedikodular olacak, gıybetler olacak. Yani başındaki insan seni anlamayacak, yani başındaki insan kıymet bilmeyecek, değer bilmeyecek, yani başındaki insan sen çok ciddi bir şey konuşuyorsan dahi o önemsiz görecektir onu, yaşayacaksın sen bunu. O da bir mağara hayatıdır. ve sen ona müdahale edemezsin, müdahale etsen sıkıntı olur. O mağara hayatıdır. Ona müdahale etme, buna müdahale etme, onu söyleme bunu söyleme, söylersen kırılır, söylersen incinir, söylersen şunu yapar, söylersen bunu yapar, tolere et, tolere et, tolere et... Mağara hayatıdır bu... Bunu sadece Ashab-ı Kehf yaşayamaz ki bunu. Ashab-ı Kehf bir örnektir burada. Yani günün Ashab-ı Kehf'i yok zannetmeyin. Yani herkes Kur'an'ı geçmişten bir hikâye olarak görebilir. Hayır. Kuranda yaşanan bütün hadiselerin gün içerisinde bu zamanda da yaşanan halleri ve perdeleri vardır. O yüzden bu Kuran daha önce bu mağara hayatı yaşandı, şimdi yaşanmaz diye bir şey yok. Şimdi de yaşanıyor. Musa as asasını denize vurdu, deniz yarıldı, yok oldu, Firavunun elinden kurtardı. Şimdi de Firavun senin peşinde. Firavun senin peşinde değil zannetme Firavun şimdi de peşinde. Ve sen yine deryaları geçmek zorundasın. Ve yine senin arkanda inananlar, sana inanmayacaklar, hep gözleri Firavunda olacak. Şimdi de yaşanıyor. Biz zannediyoruz ki işte Salih(as)'ın zamanındakiler şimdi yaşanmayacak, şimdi de yaşanıyor. Veya Nuh'un yaşadığı şimdi yaşanmayacak? Nuh'a ne yaptı, evlatları da inanmadı, ne yaptı, hanımı da inanmadı. Cenabı Hak dedi ki, dönme geriye, Nuh'a... Bakma bile dedi. Bakma bile dedi. Nuh'un evladı ne dedi, ben dağın tepesine kaçarım, yalvardı oğlum yapma etme diye, ben de onun tepesine kaçacağım dedi, kaçtı dağın tepesine. Nuh'un gözünün önünde vurdu dalga onu. Nuh'un gözünün önünde vurdu dalga. Devasa dalga kalktı, yutuverdi oğlunu da karısını da. Yutar... O küfür dalgası yutar. Sen o hale gelince küfür dalgasının kimleri yuttuğunu görürsün. Sadece Nuh yaşamıyor. Hud kavminin helakını Kur'an'dan dinle. Ne yaptı, onlara bir rüzgâr verdi, dimi? Şimdi de yaşıyorsun bunu. Bir bakıyorsun manada donuyor. Bir rüzgâr, tuz gibi dağılıyor. Bitti dervişliği diyorsun sonra. Gitti ya adamın veya kadının dervişliği bitti. Onu yaşıyorsun. O ne? Küfür rüzgârı o. O ne? Şirk rüzgârı. O ne? Heva heves rüzgârı. Yıkıldı o. Hud'u da dinlemediler, Nuh'u da dinlemediler. Dinlemediler peygamberlerini, kendi ümmeti de dinlemedi. Şimdi de dinlemiyor. Şeyh Efendi'nin meşhur sözü bana ölmezden önce: Mustafendi! Oğlum Allah'ı dinlemiyorlar, peygamberi dinlemiyorlar, beni mi dinleyecekler, seni mi dinleyecekler? dedi. Mustafendi hakkında konuşmayın diyorum dedi, kapının önüne çıkıyorlar konuşuyorlar, dedi.

Allah'ı dinlemiyor oğlum dedi. Bunu dervişler için söylüyor. O günkü dervişler için söylüyor bunu. Bu çok acı bir şey. Dervişler için söylüyor. Oğlum dedi, Allah'ı dinlemiyorlar, Peygamberi dinlemiyorlar, beni mi dinleyecekler dedi. Ya, böyle bir kaldım. Mustafendi hakkında konuşmayın diyorum, dedi, konuşuyorlar, dedi. Burada kapının önünde konuşuyorlar dedi. Dedim koskoca şeyh bunu söylüyorsa dedim ki ya yani dinlemiyor. Yani o dervişler, o şeyhi dinlemiyor. E nereden manen bağı kalıyor onun. Kalmıyor, dağılıp gidiyorlar zaten. Bir şeyhe de ulaşamıyorlar. Bir mürşidi kâmil bulamıyorlar. Neden? Çünkü şeyh efendiyi dinlemediler dinlemeyince diyorum bağlanın bir şeyhe, biz Mehdi'yi bekliyoruz diyorlar. Herkesin kaçtığı yer... Ömür geçiyor, ömür geçiyor. Çorumlu Hacı Mustafendi'den sonra bağlanmayanlar da aynı şeyi söylediler. Mehdi'yi bekliyoruz dediler. E bekliyorlar hala daha. Sebep? Dinlemedin. Kulak... Dinlemek neyle alakalı, kulakla başlıyor. Sonra akıl, sonra kalp, sonra kalpolarak ilmel yakın, ayne'l-yakîn, hakkal yakın noktaya gelecek. Kalple gelecek. Sen o dinlediğin şey, kalbe inmediyse o yüzeysel kaldı. O kalbe inecek. O öyle olunca o zaman Ashabı Kehf'in kulaklarına vurduk dediği şey tecelli edecek sende de. Kulağa vuracak. O ilham kulağa vuracak, oses vuracak sana. Sen yaptığın zikrullahı dinleyeceksin. O ses vuracak kulağına. Veyahut Kuran okurken manası kulağına vuracak senin. Sen ayeti kerimeyi okurken bir bakacaksın ki bir siluet. O siluet sana manasını anlatıyor. Bunlar uzak şeyler değil dervişler için. Dervişlik bu zaten... Dervişlik bu. O dervişlik, kimsenin üzerinde oturduğunda, ayet-i kerimeyi okurken manasını kulağına vıpacak. Manası onun kalbine inecek, manası inecek. Yoksa ayeti kerimeyi herkes okuyor mu, okuyor. Yoksa burada kulaklarına vurduk manasından kasıt biz onlara hitap ettik. O hitap alacak. O hitap alıyorsa zaten kalbi harekete geçti. Hitabı almıyorsa kalbi harekete geçmedi. Bu noktada Allah muhafaza eylesin, yolu var daha.

ÜSTAD MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ

HAZIRLAYAN: Büşra AY

BÜYÜKLERDEN BİR BÜYÜK; İMAM-I TİRMİZİ

Büyüklerin bahsedildiği yere sekinet iner. Ne büyük nimet ki Allah(celle celalühü) bizleri onlar ile meşgul ediyor. Ne kadar hamd etsek azdır. Onların hayatlarını okuduğumuzda, araştırdığımızda veya tek bir cümle okusak onların hayatımızdaki bereketi, feyzi inanılmaz... Rabbim bizleri büyüklerimizin yolundan ayırmasın.

Büyük hadis alimlerinden, kütüb-i sitte denilen meşhur altı hadis kitabından olan "Sünen-i Tirmizi" adıyla meşhur, Cami-us-Sahih adlı kıymetli hadis kitabını yazan alimdir.

İsmi, Muhammed bin İsa Tirmizi, Künyesi, Ebu İsa'dır. 209 (m.824) Senesinde, Buhara'nın güneyinde ceyhun nehri kıyısında bulunan Tirmiz Kasabasında doğmuştur. 279 (m.893) 'de Boğ şehrinde 13 günü Pazartesi gecesi vefat etti, ömrünün son yıllarında gözleri görmez olmuştur.

Hadis ilminde meşhur ve sika (sağlam) (güvenilir) bir alim olduğu ittifakla bildirilmiştir. Hadis ilmini öğrenmek için Seyahatler yapmıştır. Bu maksatla Hicaz, Irak, Horasan Civarlarını dolaşmış, oradaki alimlerden ilim almıştır.

Pek çok sayıda hadis aliminden hadis-i Şerif işitip, rivayet etmiştir. Hadis Şerif aldığı alimler, Sayılamayacak kadar çoktur. Evliyanın büyüklerinden olan Ebu Turab Nahzebi, Ebu Abdullah celâ ve Ahmed bin Hadroveyh gibi zatların sohbetinde bulunarak, tasavvuf ilminde 'de yetişmiştir. Hafızasının üstünlüğü darb-ı masel halini almıştır.

İmam-ı Tirmizi, hadis ilminden başka fıkıh ve tefsir ilminde de üstün bir alimdir. Rivayet ettiği hadis-i şerifler ile Kuran-ı kerimin tefsiri hususunda mühim hizmetler yapmıştır. Bilhassa ayet-i Kerimelerin nüzul sebepleriyle ilgili garib-ül kuran denilen Kuran-ı kerimin bazı lafızlarıyla ve Kuran-ı Kerimdeki Kıssalar ile ilgili en doğru hadis rivayetleriyle meşhurdur.

Alimler, imam Tirmizi 'ye Hakim payesini vermişlerdir.

İmam-ı Tirmizi "yazdığım eserlerin hiç birini, eserim olsun düşüncesi ile yazmadım. Bazen daraldığım zamanlar oldu. İçten gelen bir duygu ile bunları yazmaya başladım. Yazdıkça gönlüm açıldı. İşte bu hal içinde onlar meydana geldi." Buyurmuştur.

En önemli kitaplarından biri de, Şemail-i Nabi kitabıdır. Bu konuda yazılmış Kitapların en güzellerindendir. Sayılamayacak anlatılamayacak kadar bereketli, faydeli, bir Kitaptır. Okunması işlerin görülmesi, Muradın hasıl olması için çok faydelidir.

İmam-ı Tirmizi'nin rivayet ettiği bazı hadisler:

- ✿ Yemeğin bereketi, başında ve sonunda elleri yıkamakladır.
- ✿ Kendisine yumuşaklık verilen kimseye dünya ve ahiret iyilikleri verilmiştir.
- ✿ Bir kimse ayakta iken kızarsa, otursun. Oturmakla geçmezse yatsın.
- ✿ Kıyamet gününde, Allah katında insanların en kötüsü ikiyüzlü olandır.
- ✿ İnsanlara teşekkür etmeyen Allaha şükür etmiş olmaz.
- ✿ Mizanda güzel ahlaktan başka ağır gelecek bir şey yok.

İmam-ı Tirmizi 'nin sözlerinden: Buyurdu ki:

- ✿ Aziz, kendisini günahın zelim kılmadığı kimsedir.
- ✿ Hür, kendisini tamahın kötüleştirmedığı Kimsedir.
- ✿ Hoca, kendisini şeytanın esir almadığı kimsedir.
- ✿ Zeki, Allahû tealadan(celle celalühü) sakınan ve nefsin bizzat hesaba çeken kimsedir.
- ✿ Hakka giden yola düşen ve hakikati bilen bir Kimsenin günahlara hiç ihtirası kalmaz. ¹

Üstad Mustafa Özbağ bir sohbetlerinde Tirmizi Hazretleri ile ilgili şöyle tavsiyede bulunmuştur; Hz. Tirmizi'nin hadis kitabını bol, bol okuyun. İmam Tirmizi sufi, aşık bir kimsedir. İmam Buhari'den sonra okuyacağınız hemen hemen en ideal hadis kitaplarından birisidir. Sürgün yemiştir; Allah aşkıdan dolayı.

YELİZ ÇELİK

Çocuklara yeniden denemeyi öğretmek- Vazgeçmeyen çocuklar yetiştirmek

HÜMEYRA SEVİNÇ YILDIZ

“Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin” (Zümer, 53) ¹

Yaşam giderek değişen kimi zaman zorlaşan, bilmediğimiz yerlerden gelen çeşitli deneyimlerden oluşur. Her yeni deneyim, mücadele aslında bir umudu içerir. Hayat sevmek ve mücadele etmektir.

Çocuklar bilinmeyenden yeni bir şey denemekten ve başarısızlıktan korkabilirler bunları aşmanın yolu denemeler yapmaktır. Hayat zorluklarla doludur ve çocuklarımız büyürlerken yeni zorluklarla karşılaşır. Beraberinde biraz endişe de duyacaklardır. Çocukların zorlu yaşam olaylarına karşı verdikleri tepkilerin sağlıklı olup olmaması, vazgeçmemeyi öğrenmeleri daha önce edindikleri deneyimlerden etkilenir. Bu deneyimlerde çocuklarda ben başardım diye düşündükleri anılarının artmasını sağlamak önemlidir. Anne babaların çocukları çok fazla eleştirdiği durumlarda çocukların bu anılarının oluşması engellenir ve çok zorlaşır. O yüzden çocuklara “**yapamazsın, onu dökersin, bunu yapma, sen beceremezsin**” gibi müdahalelerin çok fazla olması çocukta vazgeçmemeyi öğrenme sürekli yeniden denemeyi öğrenme hissiyatını, özgüvenini giderek azaltır.

Birçok ebeveyn çocukların hayatındaki her türlü sürtüşmeyi sorunu azaltmak için çok büyük çaba sarf ederler engelleri kaldırır ve duygularını sürekli toparlamaya çalışırlar başarısız olmalarını sürekli önlemeye çalışırlar. Çünkü başarısızlık zordur ve bunu yaşamalarını istemezler. Ancak bu çocuklar için iyi bir tablo örneği çıkarmaz. Bazı ebeveynlerde de aşırı koruyucu olmaktan kaçınmak amacıyla daha Pasif bir tavır takınırlar hayatın zorluklarla dolu olduğunu düşünürler ve çocuklarını da bunlarla başa çıkmayı şimdiden öğrenmelerini daha iyi olacağını düşündükleri için çok az destek sunarlar ve bunun dirençli vazgeçmeyen çocuklar yetiştirmenin en iyi yolu olduğunu düşünürler. Her ikisi de iki uç noktadan biridir. Bu konularda orta yolu bulmak önemlidir. ²

Çocuklar yeni deneyimlerle geldiğinde sadece sonucu değil süreci övmek ve desteklemek önemlidir.

Örneğin çocuğunuz bir iş başardığında ya da yaptığında "harikasın, çok tebrik ediyorum" gibi sonucu öven cümleler çocukların başarılı olacaklarından emin olmadıkları deneyimlerden kaçınmalarına, yani sadece sonuca bakmalarına sebep olabilir. Süreci övdüğümüzde ise çocuklar zamanla güçlü yönlerini tanımayı öğrenecek ve böylece yeni durumlarla çok daha az korku ve endişeyle başa çıkabilecek, kendisiyle ilgili yapabildiği şeyleri fark edecektir.

Eğer deneyimlerden kaçınan ve sürekli pes eden bir çocuğunuz varsa bu çocuğunuzun mükemmeliyetçi olmasından, yani sonuca odaklanmasından kaynaklanıyor olabilir. Mükemmeliyetçilik olumlu bir şeymiş gibi görünse de aksine çocuğun gelişimini olumsuz etkiler. Bu noktada sürecin de değerli olduğunun vurgulanması önem arz eder. Ayrıca bu durumlarda ebeveynler kendi mükemmeliyetçi tutumlarını çocuklara yansıtıp yansıtmadıklarına bakmalı ve bu konuda gerekirse destek almalıdırlar.

Çocukların vazgeçmemelerini ve yeniden deneme cesareti bulmalarını sağlamak için duygularını yönetmelerine yardım etmek

Çünkü yeniden denemek ve vazgeçmemek için başarısız olan girişimin ardından gelen duyguları sağlıklı yönetebilmek gerekir. Yani çocukların zorlu yaşam olaylarının ardından oluşan olumsuz duyguların normal olduğunu öğrenmesi gerekir. Anne babaların aşırı müdahaleci olması hemen müdahale edip çocuğu o duygu durumundan çıkarmaya çalışması veya saçmalama üzülme, boş boşuna böyle düşünüyorsun gibi ifadelerde bulunması doğru değildir. Çocukların duygularını yönetmesine yardım etmenin bir diğer yolu da onlara psikolojik dayanıklılık yönünden örnek olmaktır. Özellikle ebeveynler kaygılıysa çocukların kaygılı olması, ebeveynler çok aşırı korkuyorsa tepki veriyorsa panik oluyorsa sinirini yönetemiyorsa çocuklarda aynı durumların görülmesi kaçınılmazdır. O yüzden çocuklar yetişkinleri izler ve kendi streslerini nasıl yönettiklerini, kendi yetişkin sorunları nasıl çözdüklerini, endişelerini en aza indirmek için nasıl bir yöntem kullanmaları gerektiğini onlardan öğrenirler.³

1 Yazar, E. H. (2001). Kur'an-ı Kerim'in Vâce Meali. Ravza Yayınları.

2 <https://thistimeofmine.com/helping-kids-gain-the-confidence-to-try-new-things/>

3 <https://thistimeofmine.com/how-to-raise-resilient-kids/>

Arkasına Bakanlar Önünü Göremezler

*"Göklerde ve yerde bulunan herkes O'ndan ister.O,her an bir yaratma hâlinedir."
(Rahmân Suresi, 29. Ayet-i Kerime)*

Yüce Allah (celle celaluhu), ayet-i kerimede buyurduğu üzere kâinatı her an yeniden halk etmektedir. Gözümüzün gördüğü ve görmediği her zerre, her nefeste taptaze bir vücut bulur. Mademki ilahi sistem bu denli muazzam bir yenilenme üzerine kuruludur; o hâlde bizlere düşen de bu kevnî yenilenmeye ayak uydurmak, her an yeniden dirilişe hazırlanmaktır.

Geçmişin yüklerine takılıp kalmadan tövbe ve af kapısının eşiğinde bekleyen sadık kullardan olmak, manevi yolculuğun esasıdır. Hazreti Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî'nin, tasavvuftaki teceddüt (yenilenme) anlayışını ne güzel özetler:

"Dün dün de kaldı cancağızım, artık yeni şeyler söylemek lazım..." (Mesnevî, 3. Cilt)

Tam da bu noktada geçmiş hataların ve günah çamurunun içine hapsolmadan onlardan ibret alarak yepyeni bir sayfaya, taze bir hayata niyet etmeliyiz. Üstad Mustafa Özbağ (Kaddessa'lâhü Sırrahü'l-Azîz) bir sohbetinde bu hakikati şöyle müjdeler:

"Ne geldiyse geldi; yiğit düştüğü yerden kalkar, yürür de yürür... Mücadele et! Eğer mücadele etmezsen psikolojik olarak yenilgi kabuğuna çekilir ve her şeyde kendini sıfırlarsın. İç dünyanı diri tutmak istiyorsan dünü dün de bırakmalısın çünkü dünü bugüne getiremezsin. O hâlde dünden dersini al ve yürü. Ne sıkıntı yaşıadıysan yaşandı, önemli olan bugüne ve yarına tertemiz bir niyetle başlamaktır."

"İnsan geçmişe takılıp kalırsa orada mahpus olur. Oysa Hazreti Pîr'in buyurduğu gibi: **"Arkasına bakanlar, önünü göremezler."** Önünü göremeyen ise menzile varamaz. Cenab-ı Hak kâinatı her an yeniden yaratırken, biz neden dünkü "bizde" hapsolalım? Unutma ki dünkü Mustafa Özbağ bugün yok."

Her Nefes Yeni Bir Bismillah

Hülâsa hayat, sürekli akan ve her an taze bir tecelliyle buluşan bir nehirdir. Geçmişin pişmanlıkları veya dünün başarıları, bizi bugünün ikramlarından mahrum bırakmamalıdır. Tasavvuf ehli için "dem bu demdir." Yaradan'ın her an yeniden halk ettiği bu âlemde, ruhumuzu dünün tozundan arındırmak ve her sabah yepyeni bir iştiaqla "Bismillah" demek asıl gayemiz olmalıdır.

Unutmayalım ki güneş her sabah sadece dünya aydınlansın diye değil, biz de yeniden doğalım diye doğar. Heybemize sadece ibretleri alıp yükleri arkada bırakarak yüzümüzü ebedî nura, istikbale ve "O'nun her an taze olan tecellisine dönelim. Zira yol, arkasına bakanların değil, her daim ileriye vakarla yürüyenlerin yoludur.

Derya BAŞDAĞ

Yeniden

Dün yağan da kar,
Bugün yağan da deme,
Her an yeniden yaratılmakta her zerre
Dün de seviyordun, bugün de, deme,
Her an yeni bir "sevgi" var oluyor
Her an değişiyor gülüşün, rengin, kokun
Aşk binbir çiçek;
Sevmenin yeni bir perdesini Yaratıyor içimde Yaradan
İçimde ve dışımda
Hislerimde ve gördüklerimde
Her an yeni bir SEN seviyorum...
Hayretten hayrete...
Ben silikleşirken aynada
Sen, ölümün bir doğum olduğunu çiziyorsun aynada, tebessümle
Su rengi tebeşirlerinle...
Hayaller gerçeklerim
Gerçeklerim hayal oluyor
Bir perde ki ayrılık da kavuşmaya en yakın anı buluyorum
Gecenin en karanlık anından sonra güneşin doğması gibi
Bir döngü
Bir yeniden doğuş
Bir anlatış
Bin bir dilde seni
Ve dilsizlikte
Ta ki geriye bir tek o kalana kadar
AŞK...

İlgın CENGİZ

DUA'LARIN AHENGİ

Hamd Allah'a mahsustur. Salat ve selam âlemlere rahmet olarak gönderilen Rasul-i Zîşan Efendimiz O'nun Aline ve Ashabına olsun.

"Allah'a dayandım" de zira Allah her şeye yeter.

Mesnevi IV.702

Dua...En büyük kapıya iltica...Gerçek dayanak noktası Gafur'un Rahim ve Şedid'ül İkab vasıflarını bir arada telakki ediş hali, "La mevcude illallah" hitab-ı ilahisi ile yoğurulmuş.

Rasul-i Ekrem Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Herhangi bir Müslüman günahla, akrabalığı kesmekle ilgisi olmayan bir dua ederse Allah ona üç şeyden birini verir:

-Ya duasını dünyada kabul eder,

-Veya onun için ahirette sevabını hazırlar,

-Yahut istediğinin misli olan bir fenalığı, kendisinden giderir.

buyuruyor.

Ashab-ı Kiram:

"Öyleyse, çok dua edelim ya Rasulallah (sallallahu aleyhi ve sellem)" dediler.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) "Allah da çok verir." buyurdu.

(Ahmet İbn-i Hanbel: Ebu Said El Hudri)

Allah kullarının kendisine dua ettiğinde yakın olduğunu bildirir.

(Bakara Suresi 186. Ayet-i Kerime)

Allah'a içtenlik ve saygıyla dua edilmesi istenir.

(Araf Suresi 55-56. Ayet-i Kerimeler)

Allah'ın en güzel isimleriyle dua edilmesi tavsiye edilir.

(Araf Suresi 180. Ayet-i Kerime)

Allah gizli-duyulur her şeyi bilendir.

(Taha Suresi, 7-8. Ayet-i Kerimeler)

Dua sadece Cenab-ı Hak'tan bir şeyler istemek değildir. Bizi yaratan ve yaşatan sonsuz kudret sahibi önünde kendi kendimize yeterli olmadığımızı bilmek, kendi acımızı ve hiçliğimizi anlamaktır.

Dua en hakiki dost ve en güzel sevgili ile kendi iç dünyamızda bir müddet beraber yaşamak, baş başa kalmakla sükunet'e kavuşmak, ruh huzuruna ermektir.

Tevbe Suretinin 103. ayetinde Cenab-ı Hak peygamberlerine:

"Sen onlara (müminlere) dua et çünkü senin duan onlara sükûnet verir." buyurması, duanın teskin edici tesirine bir işarettir.

Hz. Peygamber (aleyhi's-salatü ve's-selam) Efendimiz'in Hazreti Aişe (radiyallahu anha) validemizi kastederek "Dininizin yarısını (başka bir rivayette ise üçte birini) Humeyra'dan alın (öğrenin)."

İbn Kesir, Tuhfetü't-talib,

Hz. Aişe'den (radiyallahu anha) şöyle dediği rivayet edilmiştir:

"Hz. Peygamber (aleyhi's-salatü ve's-selam) namaza başladığı zaman 'Sübhanekellahümme ve bihamdike ve tebarekesmüke ve teala ceddükevela ilahe gayruk' derdi."

(Ebû Davud, Müslim)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ (وَجَلَّ ثَنَّاؤُكَ) وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

Allah'ım! Sen eksik sıfatlardan pak ve uzaksın. Seni daima böyle tenzih eder ve överim. Senin adın mübarektir. Varlığın her şeyden üstündür. Senden başka ilah yoktur. * Sübhâneke duası, sadece Cenaze namazında parantez içindeki "Ve celle senâük" cümlesi ile beraber okunur.

Sübhone kelimesi Arapça'da "سُبْحَانَكَ" şeklinde yazılmaktadır. Okunuşu ise "Subhanaka" şeklindedir. Bu kelime, "Sübhone" kökünden türetilmiştir ve genellikle dua ve ibadetlerde Allah'a olan saygıyı ve yüceliği ifade etmek amacıyla kullanılır.

İlahi sıfatları tespit etmekle birlikte Allah'ın yarattıklarına benzemesinden tenzih edilmesi gerektiğini ilk defa Ebu Hanife, "Allah vardır; diridir, âlimdir fakat mevcut varlıklar, diriler ve âlimler gibi değil." (el-Fıkhül-ekber, s 71) ifadesiyle belirtmiştir.

Sözlükte teşbih "benzetmek, benzeri ve dengi olduğunu söylemek" manasına gelir. Teşbih ile anlam yakınlığı bulunan temsil de "benzetmek, benzetmek" anlamındaki müsül kökünden türemi olup "iki şey arasında eşitlik derecesinde benzerlik kurmak" demektir. Buna göre her temsil teşbihtir fakat her teşbih temsil değildir. Teşbihte iki şeyi lafız ve mana bakımından birbirine benzetme söz iken temsilde zat ve sıfatlarda mahiyet açısından da benzetme söz konusudur. Sünni kelimcılara göre teşbih hem yaratan hem de yaratılanlarda bulunan bu sıfatın bütün özelliklerine iştiraktır.

(İmamü'l-Haremeyn el Cüveyni, s

168-169)

Kur'an'da teşbih kelimesi yer almamakla birlikte bu ayette müşriklerce Allah'a ortak koşulan putların, "Allah'ın yaratması gibi yaratma eylemi mi gerçekleştirdikleri ve bu sebeple yaratma fiilinde bir benzerliğin mi olduğu?" sorularak (er Ra'd 13-16) böyle bir şeyin asla olmayacağına dikkat çekilir. Bunun dışında antolojik bakımdan Allah'ın rakibi, ortağı, benzeri ve denginin bulunmadığı "mid, şerik, misl, küfüu" kelimeleriyle anlatılır. (el Bakara 2/22; el İsra 17/111; eş Şüra 42/11; el İhlas 112/4)

Dua Arapça kökenlidir ve “çağırarak, istemek, seslenmek” anlamlarına gelir.

Dini bağlamda ise dua, Kulun Allah’a yönelerek ondan yardım, rahmet, af ve dileklerde bulunması; içini dökmesi, yalvarması ve yakınlık kurmasıdır.

Allah ile kişi kurulan manevi iletişim, yakarış halidir.

Üstadımız Bayındırlı Mustafa ÖZBAĞ Beyefendi’nin yorumuyla dua:

“Sevgiliyle sohbet etmek

Hiç kimseye söylemediklerinin O’na söylemek,

Hiç kimseye anlatamadıklarını O’na anlatmak,

Hiç kimseyle paylaşamadıklarını O’nunla paylaşmak,

Oturup baş başa verip göğsünü yumruklayıp ağlaşmak”.

Kamile Sevgi Daldal

AŞAĞI YUKARI KODLAMA ETKİNLİĞİ

MALZEMELER

- Siyah renk karton
- Renkli kapaklar
- Makas
- Kalem

HAZIRLANIŞI

Siyah fon kartonu dikdörtgen boyutunda kesilir. Siyah kartona sekiz tane ok işareti çizilir ve makasla kesilir. Dikdörtgen siyah karton masaya konulur.

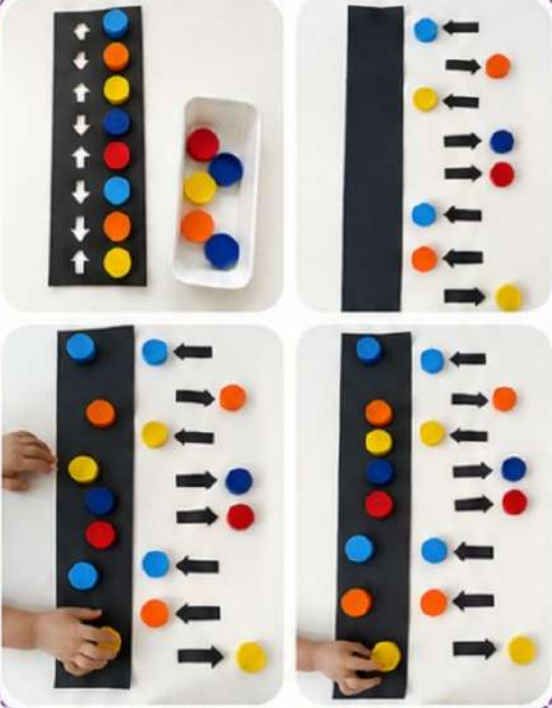
1. Birinci ok işareti aşağıya ve mavi kapakla yerleştirilir.
2. İkinci ok işareti yukarıya ve turuncu kapakla yerleştirilir.
3. Üçüncü ok işareti aşağıya ve sarı kapakla yerleştirilir.
4. Dördüncü ok işareti yukarıya ve lacivert kapakla yerleştirilir.
5. Beşinci ok işareti yukarıya ve kırmızı kapakla yerleştirilir.
6. Altıncı ok işareti aşağıya ve mavi kapakla yerleştirilir.
7. Yedinci ok işareti aşağıya ve turuncu kapakla yerleştirilir.
8. Sekizinci ok işareti yukarıya ve sarı kapakla yerleştirilir.

Bu şekilde yönerge oluşturulur. Çocuk buradaki yönergeye bakarak dikdörtgen kartonun üzerine yönergeyi kapaklarla yerleştirerek kodlar.

YÖNERGE

1	↓	●	AŞAĞI - MAVİ
2	↑	●	YUKARI - TURUNCU
3	↓	●	AŞAĞI - SARI
4	↑	●	YUKARI - LACİVERT
5	↑	●	YUKARI - KIRMIZI
6	↓	●	AŞAĞI - MAVİ
7	↓	●	AŞAĞI - TURUNCU
8	↑	●	YUKARI - SARI

NEŞVÜ NEVA

Kapı aralandı, içerinin zifiri karanlığında, dışarıdan sızan gün ışığı ve güneşle birlikte bir sis bulutu oluştu kapının eşiğinde. İçeriye ince uzun boylu bir adam girdi. O, gelen(!) benim babamdı, Pirimdi(!) Üstadımdı. (!) Elini, elime, uzattı karanlıktan, aydınlığa çıkardı beni... Gözlerine baktım uzun uzun... Ben ağladım, o ağladı, o ağladı ben ağladım. Ne güzeldi babam sana sarılmak, sana yanmak, sende kaybolmak, sende can bulmak. Yokluğunuz, dipsiz bir kuyuda çırpınmaktı babam, Yokluğun sessizlikti yokluğunuz, yokluktu tanımsızdı yokluğun... Yokluğun, sözcüklerin ağladığı yerd, kalem yazamadı, sensizliği, kalem anlatamadı kağıda sizi İçimdeki yalnızlıktı tutunduğum, Çoğu kez de, Nasihatlerinizdi bana hayat veren, yol gösteren, ve umut ettiren. Ve sizin bizlere olan muhabetinizdi, bizi bir ve beraber eden . Yüce gönüllü babam hoş geldiniz. Hoş geldiniz, Sıla bitti vuslat bitti kavuştuk babam. Bu gün bayram etti bu fakir gönlüm. Bugün gökyüzüne haykırdım hamd ettim Cenabı Allah'a. Hoş geldin babam, hoş geldin, hoş geldin gözümün nuru, gönlümün baharı, Hayat, seninle can buldu hayat seninle var oldu. Can babam canlar canı hak, babam. Hoş geldin deniz karası gözlüm, hoş geldin, dünyam, hoş geldin ahiretim. Neşvü neva buldu hayat, seninle . Seninle yeniden yenilendi. Hayat, Neydi sloganımız, hayat yorgun düşmüşse Hayata bir hay çekiyoruz. Hayat hayat buluyor. Seven sevdiği ile beraberdir derdiniz. Bir ve beraber olmak duası ile.